

КОМПАНИЈА ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ а.д.о.

**КОМПАНИЈА ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ
А.Д.О., БЕОГРАД**

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ
ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године**

Београд, јуни 2016.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

1. ОПШТИ ПОДАЦИ И ИНФОРМАЦИЈЕ (наставак)

Компанија као матично правно лице и њена зависна правна лица баве се пружањем услуга осигурања, саосигурања и реосигурања имовине и лица и пружањем других услуга у осигурању грађанима и правним лицима, те осталим регистрованим делатностима. Група у свом саставу има седам зависних правних лица и то:

- „Дунав-Ре“ а.д.о. Београд (у даљем тексту: „Дунав-Ре“), МБ: 07046901, седиште: Кнез Михаила 6/II, Београд. Дана 1. јула 1977. године основано је друштво под називом Заједница реосигурања „Дунав-Ре“, а 1. октобра 1990. године извршена је трансформација у деоничко друштво. „Дунав-Ре“ је регистрован у Агенцији за регистрацију привредних субјеката под бројем 43206 дана 22. јула 2005. године као акционарско друштво за послове реосигурања. „Дунав-Ре“ се бави преузимањем у реосигурање, односно ретроцесију ризика домаћих и иностраних осигуравајућих друштава (активни послови) и предајом у ретроцесију домаћим и иностраним реосигуравајућим друштвима вишкова ризика преузетих у реосигурање (пасивни послови).
- „Дунав Турист“ д.о.о. Београд (у даљем тексту: „Дунав турист“), МБ: 17130706, седиште: Благоја Паровића 19, Београд. Дана 28. фебруара 1996. године основано је Хотелско туристичко друштво „Дунав турист“ д.о.о., Златибор у складу са Одлуком Управног одбора Компаније, број: 294-95 од 27.12.1995. године, а уписано у регистар Трговинског суда у Београду под бројем: 1-76164-00. Решењем Агенције за привредне регистре број: 26766 од 23.06.2005. године, друштво „Дунав турист“ д.о.о. Златибор је преведено у Регистар привредних субјеката. У складу са Уговором о спајању уз припајање бр. 27778/10 од 30. септембра 2010. и Решењем Агенције за Привредне регистре бр. БД137920/2010 од 10.12.2010. године, извршена је статусна промена спајања уз припајање друштва „Дунав Трговина“ (мб: 08539793) друштву „Дунав турист“. Основна делатност предузећа „Дунав турист“ је хотелијерство и туризам.
- „Дунав Ауто“ д.о.о. Београд (у даљем тексту: „Дунав ауто“), МБ: 17233777, седиште: Благоја Паровића 19, Београд, је друштво основано Одлуком Управног одбора Компаније од 25.02.1999. године. Решењем Агенције за привредне регистре Републике Србије број 1548/2005 од 16. фебруара 2005. године, предузеће је уписано у Регистар Привредних субјеката чија је основна делатност технички прегледи моторних возила.
- „Дунав“ друштво за управљање доброволним пензијским фондом а.д. Београд (у даљем тексту: „Дунав“ ДЗУ доброволним пензијским фондом), МБ: 17411233, седиште: Трг Републике 5, Београд, је 08. марта 2007. год. од стране Народне Банке Србије добило дозволу за оснивање и организовање друштва за управљање доброволним пензионим фондом, што је регистровано у Регистру привредних субјеката АПР 14.03.2007. г. под бројем БД 13170/2007. Основна делатност „Дунав“ ДЗУ доброволним пензијским фондом је обављање послова пензијског осигурања као и адекватно управљање расположивим средствима пензионог фонда (пласирање): „Дунав“ доброволни пензијски фонд.
- „Dunav Stockbroker“ а.д. Београд (у даљем тексту: „Dunav Stockbroker“ МБ: 17170724, седиште: Коларчева 7, Београд, је основан 07.10.1997. године. У децембру 2011. год., Компанија постаје једини власник предузећа „Dunav Stockbroker“, решењем Агенције за привредне регистре бр. БД 153353/2011 од 15.12.2011. год. Основна делатност предузећа „Dunav Stockbroker“ је посредовање на финансијском тржишту у куповини или продаји хартија од вредности у туђе име и за туђ рачун, као и у своје име и за свој рачун. Поред наведеног, предузеће обавља и следеће послове: пружање саветодавних услуга у вези са емисијом и трговином хартијама од вредности, чување хартија од вредности и друге послове у вези са трговином хартија од вредности.
- „Дунав осигурање“ а.д.о. Бања Лука, Република Српска (у даљем тексту „Дунав осигурање“ Б. Лука), МБ:01431471, седиште: Веселина Маслеше 28, Бања Лука, Република Српска, је правни следбеник предузећа „Косиг Дунав осигурање“ Бања Лука које је основано 18.12.1991. г. „Дунав осигурање“ Б. Лука се бави осигурањем имовине и лица и осталим пословима осигурања за које је добило сагласност Агенције за осигурање Републике Српске, између осталог у подручје пословања овог повезаног правног лица такође спадају активности пласирања слободних новчаних средстава осигурања, животно осигурање и помоћне делатности за осигурање и пензијске фондове. Компанија је, у априлу 2015. године куповином акција 9. емисије у износу од 1.999.960 ЕУР, и у децембру 2015. године куповином акција 11. емисије у износу од 999.919 ЕУР извршила докпитализацију Дунав осигурања Бања Лука. Након спроведених докпитализација, учешће Компаније у Дунав осигурању Бања Лука износи 87,56% (76,34% 31.12.2014).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.1. Обим и основе консолидације (наставак)

Компанија је припремила консолидоване финансијске извештаје коришћењем једнообразних рачуноводствених политика за сличне трансакције и остале догађаје под сличним околностима. Ако је члан Групе за сличне трансакције и догађаје у сличним околностима користио рачуноводствене политике другачије од оних које су усвојене у консолидованим финансијским извештајима, извршена су одговарајућа кориговања његових финансијских извештаја приликом састављања консолидованих финансијских извештаја.

Група је у 2014. години изгубила контролу над правним лицем „Дунав банка“ а.д., Београд (касније „МТС банка“ а.д.), те је престала са признавањем њених средстава и обавеза, као и учешћа без права контроле и осталих компонената капитала. У консолидованом билансу успеха за 2014. годину обухваћене су позиције прихода и расхода „Дунав банке“ за период 1. јануар - 31. децембар 2014. године. Почевши од 18. маја 2015. године, „Дунав банка“ а.д. је променила име у МТС банка а.д. Београд. Крајем децембра 2015. године, извршена је продаја дела акција МТС банке, након чега је учешће Компаније у капиталу МТС банке смањено на 14,60343%, чиме је ово правно лице изгубило статус придруженог правног лица.

2.2. Основе за састављање и презентацију консолидованих финансијских извештаја

Правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству (у даљем тексту „Закон“, објављен у „Сл. гласник РС“, бр. 62/2013), као и у складу са осталом применљивом подзаконском регулативом. Група је у обавези је да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања („МСФИ“), који у смислу наведеног закона, обухватају: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја („Оквир“), Међународни рачуноводствени стандарди („МРС“), Међународни стандарди финансијског извештавања („МСФИ“) и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда („IFRIC“), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде („Одбор“), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Решењем Министарства од 13. марта 2014. године, које је објављено у Службеном гласнику РС бр. 35 од 27. марта 2014. године (у даљем тексту „Решење о утврђивању превода“) утврђени су и објављени преводи основних текстова МРС и МСФИ, Концептуалног оквира за финансијско извештавање („Концептуални оквир“), усвојених од стране Одбора, као и повезаних IFRIC тумачења. Наведени преводи објављени у Решењу о утврђивању превода не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере, као и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је тај материјал саставни део стандарда, односно тумачења. На основу Решења о утврђивању превода Концептуални оквир, МРС, МСФИ, IFRIC и са њима повезана тумачења која су преведена, у примени су од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2014. године. Измењени или издати МСФИ и тумачења стандарда, након овог датума, нису преведени и објављени, па стога нису ни примењени приликом састављања приложених консолидованих финансијских извештаја.

Међутим, до датума састављања приложених консолидованих финансијских извештаја, нису биле преведене све измене МРС/МСФИ и IFRIC тумачења која су била на снази за годишње периоде који почињу 1. јануара 2014. године. Поред наведеног поједина законска и подзаконска регулатива прописује рачуноводствене поступке, вредновања и обелодањивања која у појединим случајевима одступају од захтева МРС/МСФИ и IFRIC Тумачења.

Поред тога, рачуноводственим прописима и претходно наведеним правилницима нису предвиђена сва обелодањивања захтевана по МСФИ 4 „Уговори о осигурању“ тако да приложени консолидовани финансијски извештаји не укључују сва обелодањивања предвиђена наведеним стандардом.

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Групе, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и МРС.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ
ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.3. Објављени стандарди и тумачења који су ступили на снагу у текућем периоду на основу
Решења о утврђивању превода (наставак)

- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Ограничено изузеће од упоредних обелодањивања прописаних у оквиру МСФИ 7 код лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);
- Допуне МРС 24 „Обелодањивања о повезаним лицима“ – Поједностављени захтеви за обелодањивање код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: презентација“ – Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године);
- Допуне различитих стандарда и тумачења „Побољшања МСФИ (2010)“ резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 6. маја 2010. године (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МРС 1, МРС 27, МРС 34, IFRIC 13) првенствено са намером отклањања неслагања и појашњења формулација у тексту (већина допуна биле на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне IFRIC 14 „МРС 19 – Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција“ Авансна уплата минималних средстава потребних за финансирање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- IFRIC 19 „Намиривање финансијских обавеза инструментима капитала“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године);
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Пренос финансијских средстава (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 12 „Порези на добитак“ – Одложени порез: повраћај средстава која су служила за обрачун пореза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2012. године);
- МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 11 „Заједнички аранжмани“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 12 „Обелодањивање учешћа у другим правним лицима“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 „Консолидовани финансијски извештаји, Заједнички аранжмани и Обелодањивања учешћа у другим правним лицима: Упутство о прелазној примени“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МРС 27 (ревидиран 2011. године) „Појединачни финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МРС 28 (ревидиран 2011. године) „Улагања у придружена правна лица и заједничка улагања“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 13 „Мерење фер вредности“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.5. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан издавања ових консолидованих финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

- МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ и касније допуне, који замењује захтеве МРС 39 „Финансијски инструменти: признавање и одмеравање“, у вези с класификацијом и одмеравањем финансијске имовине. Стандард елиминира постојеће категорије из МРС 39 - средства која се држе до доспећа, средства расположива за продају и кредити и потраживања. МСФИ 9 је на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године, уз дозвољену ранију примену.

У складу са МСФИ 9, финансијска средства ће се класификовати у једну од две наведене категорије приликом почетног признавања: финансијска средства вреднована по амортизованом трошку или финансијска средства вреднована по фер вредности. Финансијско средство ће се признавати по амортизованом трошку ако следећа два критеријума буду задовољена: средства се односе на пословни модел чији је циљ да се наплаћују уговорени новчани токови и уговорени услови пружају основ за наплату на одређене датуме новчаних токова који су искључиво наплата главнице и камате на преосталу главницу. Сва остала средства ће се вредновати по фер вредности. Добити и губити по основу вредновања финансијских средстава по фер вредности ће се признавати у билансу успеха, изузев за улагања у инструменте капитала са којима се не тргује, где МСФИ 9 допушта, при иницијалном признавању, касније непроменљиви избор да се све промене фер вредности признају у оквиру осталих добитака и губитака у извештају о укупном резултату. Износ који тако буде признат у оквиру извештаја о укупном резултату неће моћи касније да се призна у билансу успеха.

- Допуне МСФИ 11 „Заједнички аранжмани“ – Рачуноводство стицања учешћа у заједничким пословањима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).
- МСФИ 14 „Рачуни регулаторних активних временских разграничења“ - на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године.
- МСФИ 15 „Приходи из уговора са купцима“, који дефинише оквир за признавање прихода. МСФИ 15 замењује МРС 18 „Приходи“, МРС 11 „Уговори о изградњи“, IFRIC13 „Програми лојалности клијената“, IFRIC15 „Споразуми за изградњу некретнина“ и IFRIC18 „Преноси средстава од купца“. МСФИ 15 је на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године, уз дозвољену ранију примену.
- Допуне МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“ и МРС 38 „Нематеријална имовина“ - Тумачење прихваћених метода амортизације (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).
- Допуне МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“ и МРС 41 „Пољопривреда“ - Пољопривреда – индустријске биљке (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).
- Допуне МРС 27 „Појединачни финансијски извештаји“ – Метод удела у појединачним финансијским извештајима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).
- Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ и МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате“ - Продаја или пренос средстава између инвеститора и његових придружених ентитета или заједничких подухвата (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2016. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.7. Коришћење процењивања (наставак)

в) Резервисане штете

Свака пријављена штета се процењује појединачно, узимајући у обзир околности везане за штету, доступне информације и историјско искуство о величини сличних штета. Процена резерве штете за сваки случај појединачно се редовно контролише и ажурира када су расположиве нове информације.

Резервисања за штете се базирају на информацијама које су тренутно доступне. Међутим, крајње обавезе по штетама могу варирати као резултат накнадних промена расположивих чињеница.

У складу са изменом Закона о осигурању и подзаконских аката Народне банке Србије, извршено је усклађивање интерних аката са наведеним прописима, а у складу са тим и измене у начину и методологији утврђивања одређених категорија техничких резерви, укључујући резервисане штете. Имајући у виду да наведене промене не представљају промену примењене основе за одмеравање, него искључиво промену методологије обрачуна у складу са правилима актуарске струке у оквиру важећих прописа, руководство Групе је ставио да наведено представља промену рачуноводствене процене. Сходно томе, ефекти наведених промена у приложеним консолидованим финансијским извештајима, примењени су проспективно.

Анализа осетљивости у случају промена процене

У наставку је приказана анализа осетљивости износа обавеза из осигурања признатих у појединачним финансијским извештајима на промене кључних претпоставки обрачуна. При томе, за износе обавеза по основу дугорочних уговора о осигурању са фиксним или гарантованим условима, промене у претпоставкама неће узроковати значајне промене у износу признатих обавеза, односно резервисања, осим уколико су од таквог значаја да узрокују подешавања преко теста адекватности обавеза.

Следећа табела приказује потенцијални утицај промене појединих кључних претпоставки на износе признатих резервисања за рентне штете, као и на укупан износ резервисања за настале непријављене штете признат у приложеним финансијским извештајима:

	Обим промена	У хиљадама динара 31. децембар 2015.
Резервисања за рентне штете:		
- повећање / смањење претпоставке о расту рентних исплата, односно смањење / повећање дисконтне стопе	±1% ± (1%)	± 82,540 ± (82,540)
- смањење / повећање стопе смртности за све године	±(10%)	±14,145
Резервисања за настале непријављене штете:		
- повећање интервала поверења приликом обрачуна за 5% (на 84%, односно 94.5% код аутоодговорности) – утицај после LAT теста	5%	95,732

г) Фер вредност финансијских инструмената

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене, при чему се примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки.

Пословна политика Групе је да обелодани информације о правичној вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ
ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.9. Промене законских прописа и упоредни подаци

Промене законских прописа

У 2015. години, ступио је на снагу нови Закон о осигурању („Службени гласник РС“, бр. 139/2014) (у даљем тексту: „Нови Закон о осигурању“), као и одговарајућа подзаконска акта у смислу одлука Народне банке Србије која се односе на друштва за осигурање, укључујући Одлуку о техничким резервама („Службени гласник РС“, бр. 42/2015), чије се одредбе примењују први пут приликом исказивања техничких резерви у финансијским извештајима друштва за осигурање са стањем на дан 31. децембра 2015. године. У складу са тим, Група је усвојила одговарајућа интерна акта и акта пословне и инвестиционе политике у складу са одредбама Новог Закона о осигурању. Сумарни преглед главних измена у домену техничких резерви, у односу на раније важеће прописе, дат је у наставку:

Промене законских прописа

Нови прописи	Раније важећи прописи
- Резерве за преносне премије	-Преносне премије - живот;
-Преносне премије - неживот;	-Преносне премије - неживот;
- Резерве за неистекле ризике (нови тип резервисања)*	/
- Резерве за бонусе и попусте (нови тип резервисања)*	/
- Резервисане штете	-Резервисане штете - живот
- Резервисане штете - неживот	-Резервисане штете - неживот
- Математичка резерва	-Математичка резерва - живот
- Резерве за осигурања код којих су осигураници прихватили да учествују у инвестиционом ризику**	/
- Резерве за изравнање ризика***	-Резерве за изравнање ризика -

* Нови облици резерви које је Група први пут обрачунала на дан 31. децембра 2015. године,

** Није примењено у Групи,

*** У складу са прописима, Група почев од 31. децембра 2015. године резерве за изравнање ризика обрачунава само за једну врсту осигурања (осигурање кредита). У складу са раније важећим прописима, на дан 31. децембра 2014. године, наведене резерве обрачунале су се за све врсте неживотних осигурања.

Имајући у виду да наведене промене не представљају промену примењене основе за одмеравање, него искључиво промену методологије обрачуна у складу са правилима актуарске струке у оквиру важећих прописа, руководство је ставио да наведено представља промену рачуноводствене процене. Сходно томе, ефекти наведених промена у приложеним консолидованим финансијским извештајима, примењени су проспективно.

Ефекти промене рачуноводствених процена

Имајући у виду промену рачуноводствених процена у односу на начин и методологију утврђивања одређених категорија техничких резерви услед измена Закона о осигурању и подзаконских аката Народне банке Србије, а у циљу разумевања финансијских извештаја и омогућавања упоредивости података, у наставку су дати ефекти промене рачуноводствених процена у делу обрачуна техничких резерви неживотних осигурања:

Категорија	31. децембар 2015.	31. децембар 2015.	У хиљадама динара Ефекат промене процена
	Исклазано у финансијским извештајима након промена процена	Обрачунато по раније важећим прописима	
(неживотна осигурања)			
Преносна премија неживотних осигурања и саосигурања	8.061.469	8.061.469	-
Резерве за неистекле ризике	169.595	-	169.595
Резерве за бонусе и попусте	39.530	-	39.530
Резервисане штете	9.776.327	7.548.041	2.228.286
Резерве за изравнање ризика	60.759	1.473.171	(1.412.412)
Свега	18.107.680	17.082.681	1.024.999

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

3.2. Некретнине, опрема и инвестиционе некретнине (наставак)

3.2.1. Некретнине и опрема (наставак)

Процена земљишта и некретнина врши се довољно често, односно када год постоје индикације да се њихова фер вредност разликује од књиговодствене вредности. У сваком случају, процена земљишта и некретнина се врши сваке три године од стране овлашћеног процењивача, у складу са Одлуком о Контном оквиру и садржани рачуна у контном оквиру за друштва за осигурање. Некретнине у власништву Групе биле су предмет процене на дан 31. децембра 2015. године од стране независног проценитеља по тржишној вредности. Поред тога, у случају недостатка текућих цена на активном тржишту за сличне некретнине или у случају неадекватно примењених метода процене од стране независних проценитеља, Група разматра информације из различитих интерних и екстерних извора о текућим и недавним ценама сличних некретнина на активном или мање активном тржишту, са циљем идентификовања и признавања евентуалног обавезења некретнина.

Након почетног признавања сва средства опреме исказују се по набавној вредности умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обавезења, односно применом основног поступка предвиђеног МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема.

Амортизација

За обрачун амортизације некретнина и опреме, примењује се пропорционални метод. Обрачун амортизације за пореске сврхе врши се у складу са пореским прописима. Основицу за обрачун амортизације чини набавна вредност (за средства која се вреднују применом основног поступка) односно ревалоризована набавна вредност (за средства која се вреднују применом алтернативног поступка), по одбитку процењене преостале вредности средстава на крају процењеног века коришћења. Ако је преостала вредност средстава безначајна, сматра се да је једнака нули. Стопе амортизације које су биле у примени за обрачун амортизације за 2015. и 2014. годину, као и стопе амортизације изведене на основу процењеног века употребе по процени фер вредности које ће бити у примени за 2016. годину, дате су у наставку (у %):

	2015.	2014.	2016. по процени
Грађевински објекти	1.98 - 20.00%	1.98 - 20.00%	1.72-50%
Рачунарска опрема	20.00%	20.00%	20%
Возила	15.50%	15.50%	15.50%
Остала опрема	7.00 - 33.33%	7.00 - 33.33%	7,00-33,33%

3.2.2. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине су непокретности (земљишта или зграде – или делови зграда – или и једно и друго), које Група (као власник или корисник финансијског лизинга) држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за обављање властите делатности или продаје у оквиру редовног пословања.

Почетно одмеравање инвестиционих некретнина врши се по набавној вредности која укључује трошкове трансакције. Након почетног признавања, накнадно одмеравање инвестиционе некретнине врши се према методу поштене (фер) вредности, у складу са МРС 40 – Инвестиционе некретнине. Повећања фер тржишне вредности исказује у оквиру прихода, а смањење у оквиру расхода периода. У складу са тим, не обрачунава се амортизација инвестиционих некретнина. Накнадни издаци који се односе на већ признату инвестициону некретнину приписују се изказаном износу те инвестиционе некретнине ако је вероватно да ће прилиа будућих економских користи да буде већи од преобитно процењене стопе приноса те инвестиционе некретнине. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

Инвестиционе некретнине су процењене на дан 31. децембра 2015. године од стране независног проценитеља по тржишној вредности. У случају недостатка текућих цена на активном тржишту за сличне некретнине или у случају неадекватно примењених метода процене од стране независних проценитеља, Група разматра информације из различитих интерних и екстерних извора о текућим и недавним ценама сличних некретнина на активном или мање активном тржишту, са циљем утврђивања фер вредности инвестиционих некретнина.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.5. Финансијска средства (наставак)

- 1) Финансијска средства која се држе до доспећа;
- 2) Финансијска средства намењена трговању;
- 3) Финансијска средства расположива за продају; и
- 4) Зајмови (кредити) и потраживања.

Финансијска средства се иницијално признају по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове за сва финансијска средства која се не исказују по фер вредности, чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха.

Фер вредност је цена која би се наплатила за продају средства, или платила за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту, на датум одмеравања.

Трансакциони трошкови су трошкови који се могу директно приписати стицању, емитовању, или отуђењу неког финансијског средства или финансијске обавезе.

Финансијска средства престају да се признају када Група изгуби контролу над уговорним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмента реализована, истекла, напуштена или уступљена.

3.5.1. Финансијска средства која се држе до доспећа

У категорију финансијских средстава која се држе до доспећа, Група класификује недериватна финансијска средства која испуњавају следеће услове: (1) имају фиксне или одређиве исплате; (2) имају фиксно доспеће и (3) постоји намера и могућност да се држе до доспећа.

Улагања у хартије од вредности које се држе до доспећа се вреднују по амортизованој вредности, коришћењем метода ефективне каматне стопе.

Амортизована вредност је набавна вредности умањена за отплате главнице, коригована за сваку разлику између набавне вредности и износа доспећа и умањена за отплате главнице, и умањена за било који отпис услед обезвређивања или ненаплативости. Ефективна каматна стопа је стопа по којој се дисконтује очекивани ток будућних готовинских плаћања до доспећа.

Приходи настали у периоду држања хартије од вредности у портфолију Групе се приказују као приходи од камата. Све куповине и продаје хартија од вредности се рачуноводствено евидентирају у моменту трансакције.

3.5.2. Финансијска средства намењена трговању

Финансијска средства намењена трговању представљају део портфолија финансијских средстава којима Група управља и за који постоји доказ да су:

- Стечена са циљем продаје и/или поновне куповине у блиској будућности
- Финансијска средства за краткорочно остваривање добити или
- Деривати финансијских средстава и деривати финансијских обавеза (осим ако представљају део ефективног хеџинг инструмента).

Финансијска средства намењена трговању се иницијално вреднују по фер вредности. Фер вредности код овог типа финансијских средстава не укључује трансакционе трошкове који се могу директно приписати куповини/стицању/издавању финансијског средства. Ови трошкови се у целости евидентирају на терет биланса успеха у тренутку куповине/стицања/издавања.

Фер вредност финансијског инструмента приликом иницијалног признавања је уобичајена трансакциона цена. Накнадно мерење финансијских средстава намењених трговању се врши по фер вредности. Фер вредност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства.

Промена фер вредности финансијских средстава намењених трговању обухватају се у корист/терет биланса успеха периода у коме су настале.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2016. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.7. Исправка вредности потраживања

Уколико постоји вероватноћа да Група неће бити у стању да наплати све доспеле износе према уговореним условима, руководство процењује износ исправке вредности којом се потраживања своде на реалну вредност.

Група процењује вредност и наплативост потраживања по уговорима о осигурању и обезвређеност осталих краткорочних потраживања, односно одговарајућу исправку вредности тих потраживања, сагласно посебном Правилнику. Сходно поменутом Правилнику Група врши појединачну и општу исправку вредности потраживања.

Појединачна процена исправке вредности потраживања врши се за:

- потраживања која нису наплаћена у року од три месеца од дана доспелости;
- потраживања са сумњивим или спорним правним основом;
- потраживања за камате;
- потраживања од контролисаних правних лица.

Поред тога, потраживања чији износ прелази 1% гарантне резерве Компаније, исправљају се у оном износу у ком се процени ризик њиховог враћања у будућем периоду за сваког комитента посебно.

Група општу исправку вредности врши тако што прво све осигуранике – правна лица за премију осигурања класификује у једну од три категорије:

Категорија I – Потраживања од дужника чија је финансијска способност задовољавајућа по свим критеријумима; потраживања од дужника који своје обавезе измирује благовремено, а изузетно са доцњом до три месеца, при чему се наведена потраживања не исправљају.

Категорија II – потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа, али се не очекује њено погоршање, осим потраживања од несолвентног и неликвидног дужника, као и потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до 9 месеци, при чему се за исправку вредности потраживања примењује проценат израчунат односом укупно ненаплаћене и укупно фактурисане премије осигурања у последње три године које претходе години у којој се формира исправка.

Категорија III – потраживања од дужника који своје обавезе измирује са доцњом од преко 9 месеци, при чему се исправка вредности формира до 100% потраживања.

Признавање импаритетних губитака се врши на терет биланса успеха. Износи за које је потраживање умањено по основу импаритетних губитака воде се преко рачуна исправке вредности.

3.8. Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином се подразумевају новчана средства у динарима и иностраној валути и средства на динарским и девизним рачунима код пословних банака.

Готовински еквиваленти су краткорочне, високо ликвидне инвестиције које се могу брзо претворити у познате износе готовине, и које нису под утицајем значајног ризика промене вредности. Хартије од вредности као готовински еквиваленти, депозити по виђењу и готовина процењују се на следећи начин:

- ако су у домаћој валути процењују се по номиналној вредности;
- ако су у иностраној валути процењују се по номиналној вредности применом средњег курса Народне банке Србије за односно валуту на дан биланса.

Сва накнадна вредновања позиција готовине и готовинских еквивалената на дан биланса признају се као приходи или расходи у билансу успеха.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.11. Дугорочна резервисања (наставак)

а) Математичка резерва (наставак)

Тест провере довољности обрачунате математичке резерве (LAT тест) утврђује се на крају пословне године. Тест се састоји од поређења резервације и утврђене садашње вредности најбоље процене токова готовине (новчаних токова) који се очекују у будућности. Обрачун се врши за сваки уговор посебно, одвојено за осигурања уговорена у девизама и динарима. Такође, код динарских осигурања одвојено се утврђује тест довољности за уговоре код којих се примењује рачунска каматна стопа од 7,5% (до 01.10.2010) и 6% - уговори закључени након 01. октобра 2010. године. Очекивани токови готовине обухватају будуће приходе по основу очекиване премије, умањене за очекиване исплате по основу штета и очекиваних будућих трошкова. Очекиване штете обухватају очекиване исплате за случај: смрти, откупа код мешовитих осигурања и истека мешовитих осигурања за активна и редукована осигурања.

б) Резерве (резервисања) за изравнање ризика

Као што је обелодањено у напмени 2.7 а), у складу са изменом Закона о осигурању и подзаконских аката Народне банке Србије, извршено је усклађивање интерних аката са наведеним прописима, а у складу са тим и измене у начину и методологији утврђивања одређених категорија техничких резерви, укључујући и резерве за изравнање ризика. С тим у вези, обрачун резерви за изравнање ризика на дан 31. децембра 2015. године извршен је у складу са новим Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за изравнање ризика, који је донет у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015). Група образује резерве за изравнање ризика на врсти осигурања 14-Осигурање кредита, на годишњем нивоу. Резерве за изравнање ризика увећавају се при годишњем обрачуна ако је остварен нето пословни резултат у овој врсти осигурања, за 75% позитивног нето пословног резултата, а највише до 12% премије у самопридржају, док резерве за изравнање ризика не достигну горњу границу.

На дан 31. децембра 2014. године, резерве за изравнање ризика биле су формиране на основу тада важећих правилника, а биле су образоване на основу стандардног одступања меродавних техничких резултата у току 2014. године од просечног меродавног техничког резултата за сваку врсту неживотних осигурања којима се Група бавила у наведеној години. Основицу за обрачунавање резерви за изравнање ризика чинила је техничка премија у самопридржају остварена у датом обрачунском периоду (тримесечном и годишњем) и стандардно одступање. Горња граница за образовање резерви за изравнање ризика била је утврђена множењем једноструког до троструког стандардног одступања (у зависности од врсте осигурања) и одговарајуће техничке премије у самопридржају остварене у наведеној години.

в) Резерве за бонусе и попусте

Обрачун резерви за бонусе и попусте врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за бонусе и попусте, који је донет у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015).

Резерве за бонусе и попусте се утврђују у износу производа меродавне премије у последњих 12 месеци, и количника износа поврата дела премије у последњих 12 месеци који се односи на претходни период, и меродавне премије за период 12 месеци који се завршава на дан обрачуна претходне године.

У складу са тада важећим прописима, резерве за бонусе и попусте нису биле обрачунате на дан 31. децембра 2014. године.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2016. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13. Резерве за преносне премије (наставак)

Обрачун преносних премија врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за преносне премије, који је донет у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015).

3.14. Резервисане штете

Обрачун резервисаних штета врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа резервисаних штета, који је донет у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015).

Група врши резервисања за: настале пријављене, а нерешене штете, настале непријављене штете, и трошкове у вези са решавањем и исплатом штета. Група врши резервисање за пријављене, а неликвидиране штете на основу појединачне процене износа штете, који ће морати да плати. Резерве за рентне штете утврђују се у капитализованим износима, као садашња вредност будућих рентних исплата, узимајући у обзир и очекивано повећање тих исплата. Резервисан износ на име насталих непријављених штета се обрачунава на нивоу врсте осигурања, у зависности од карактеристика појединих врста осигурања и расположивости потребних података на дан 31.12. текуће године следећим методама:

- 1) Паушалном методом (врсте осигурања: осигурање шинских возила, осигурање ваздухоплова, осигурање пловних објеката, осигурање робе у превозу, осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова, осигурање од одговорности због употребе пловних објеката, осигурање кредита, осигурање јемства, осигурање финансијских губитака, осигурање трошкова правне заштите и основно животно осигурање,
- 2) Маск-оном моделом оцене резерве за настале непријављене штете, где се најбоља оцена добија Chain ladder методом, а маргина ризика на основу претпоставке да R_i и R имају једнакав распоред у интервалу поверења не мањем од 70% за R . Примењује се за врсте осигурања: осигурања за последице незгоде, добровољно здравствено осигурање, осигурање моторних возила, осигурање имовине од пожара, остала осигурања имовине, осигурања од одговорности од употребе моторних возила, осигурање од опште одговорности и осигурање помоћи на путу. Полазни интервал поверења у 2015. години за све врсте осигурања осим врсте 10 је био 80%, док је за врсту осигурања 10 полазни интервал био 90%. После обрачуна са полазним интервалом, Група по Правилнику, врши LAT тест резервисаних штета, и у случају да на некој врсти није задовољен овај тест подиже интервал поверења за обрачун насталих непријављених штета до нивоа који ће задовољити LAT. Почев од 31. децембра 2016. Група ће вршити и поређење резервације са искуством, и у случају потребе додатно кориговати интервале поверења.

За животна осигурања за која се обрачунава математичка резерва не врши се резервација за настале непријављене штете.

3.15. Резервисања за неистекле ризике

Као што је обелодањено у напмени 2.7 а), у складу са изменом Закона о осигурању и подзаконских аката Народне банке Србије, извршено је усклађивање интерних аката са наведеним прописима, а у складу са тим и измене у начину и методологији утврђивања одређених категорија техничких резерви, укључујући и резервисања за неистекле ризике. Наиме, у складу са раније важећим прописима, наведена резервисања нису била формирана и призната у финансијским извештајима на дан 31. децембра 2014. године.

На дан 31. децембра 2015. године, обрачун резерви за неистекле ризике врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за неистекле ризике који је донет у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015).

Правилником је предвиђено да Група образује резерве за неистекле ризике ако утврди да је очекивани износ штета и трошкова у наредном периоду по уговорима из текућег периода виши од износа обрачунате преносне премије на нивоу врсте осигурања. Примењена је формула где се резерва за неистекле ризике рачуна као производ преносне премије са делом очекиваног комбинованог ризица који прелази 100%.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.17. Приходи (наставак)

3.17.4 Приходи по основу усклађивања вредности имовине

Приходи по основу усклађивања вредности имовине обухватају позитивне ефекте промене поштене (фер) вредности нематеријалних улагања, некретнина, опреме и залиха – до висине претходно исказаних расхода за та средства по основу вредносног усклађивања, као и других укидања исправки вредности по основу вредносног усклађивања у складу са релевантним МРС и интерном регулативом Групе.

3.17.5. Остали приходи

У оквиру осталих прихода, исказују се добити по основу продаје некретнина, опреме (основних средстава) и нематеријалних улагања, добити од продаје остатака осигураних оштећених ствари, наплаћена отписана потраживања, вишкови, приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика, приходи од смањења обавеза, приходи од укидања дугорочних резервисања и остали непоменути приходи.

3.18. Расходи

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности Групе и губитке.

На рачунима расхода обухватају се пословни расходи, расходи по основу инвестирања средстава осигурања, финансијски расходи и остали расходи, који обухватају и расходе по основу обезвређења средстава.

3.18.1 Пословни расходи

У оквиру пословних расхода Група евидентира расходе за дугорочна резервисања и функционалне доприносе, накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања животних осигурања, накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања, трошкове спровођења осигурања и друге функционалне расходе.

а) Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе

Расходе за дугорочна резервисања и функционалне доприносе чине математичка резерва, допринос за превентиву, допринос за одбрану од града, допринос гарантном фонду, накнада Републичком фонду за здравствено осигурање, резервисања за изравнање ризика, и остала резервисања и функционалне доприносе.

Математичка резерва

Математичка резерва је техничка резерва друштва за осигурање намењена измиривању будућих обавеза по основу животног осигурања. Обрачунава се појединачно за сваки уговор о животном осигурању, по проспективној методи за сва осигурања живота, као разлика садашње вредности будућих обавеза осигураваача утврђених уговором и садашње вредности будућих обавеза уговараача осигурања.

Саставни део математичке резерве су:

- резерве за све гарантоване накнаде (осигуране суме) уговараачима, осигураницима и корисницима осигурања, укључујући и гарантовану откупну вредност;
- резерве за учешће у добити за сва осигурања којима је приписана добит на основу Одлуке Скупштине Компаније;
- резерве будућих трошкова за сва осигурања код којих је престала обавеза плаћања премије;
- преносна премија.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.18. Расходи (наставак)

3.18.1 Пословни расходи (наставак)

б) Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања

Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања представљају расходе за исплату накнада штета и осигураних сума и других уговорених износа који се исплаћују осигураницима, односно корисницима осигурања.

в) Расходи по основу премија реосигурања

Расходи по основу премија реосигурања представљају расходе реосигурања ризика обрачунати у складу са уговорима о саосигурању, реосигурању, односно ретроцесији, у корист рачуна обавеза.

г) Трошкови спровођења осигурања

Трошкови спровођења осигурања обухватају расходе за обављање послова осигурања чије покриве се врши из режијског додатка. Трошкови спровођења осигурања обухватају трошкове амортизације нематеријалних улагања, трошкове амортизације некретнина и опреме, трошкове резервисања за судске спорове и резервисања за исплату накнада и других бенифиција запосленима, трошкове материјала, горива и енергије, производних услуга, рекламе и пропаганде, репрезентације, порезе и доприносе независне од резултата, трошкове непроизводних услуга, нематеријалне трошкове као и трошкове зарада, накнада зарада и друге трошкове обављање послова осигурања.

Трошкови спровођења осигурања у финансијским извештајима обухватају трошкове прибаве, трошкове управе, остале трошкове спровођења осигурања, умањено за провизије од реосигурања. Опређивање трошкова спровођења осигурања је у непосредној вези са распоредом трошкова на функционалне аналитике дефинисане Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање, односно на трошкове управе, трошкове прибаве осигурања, затим трошкове измињаја, процене, ликвидације и исплате штета, као и на трошкове по основу инвестиционе активности.

Трошкови прибаве укључују трошкове настале у вези са закључивањем нових уговора о осигурању и обнови постојећих уговора. Група врши разграничење трошкова прибаве осигурања у сразмери учешћа преисплате премије неживотних осигурања, без примљених саосигурања, у укупној бруто премији неживотних осигурања, без примљених саосигурања, појединачно по свим врстама неживотних осигурања из члана 8. Закона о осигурању, које Друштво обавља у складу са добијеном дозволом НБС.

3.18.2. Расходи по основу инвестирања средстава

У расходе по основу инвестирања средстава осигурања спадају: расходи из односа са зависним и придруженим правним лицима, расходи по основу улагања у непокретности, расходи од усклађивања вредности финансијских средстава која се се исказују по фер вредности, губици при продаји хартија од вредности и остали расходи по основу инвестиционе активности.

3.18.3. Финансијски расходи

Финансијске расходе чине расходи по основу камата, курсних разлика, негативни ефекти по основу валутне клаузуле и остали финансијски расходи, осим финансијских расхода по основу инвестирања средстава осигурања.

3.18.4. Расходи по основу обезвређења имовине

У оквиру расхода по основу обезвређења имовине, исказују се негативни ефекти вредносних усклађивања нематеријалних улагања, некретнина и опреме, дугорочних и краткорочних финансијских пласмана (депоновања и улагања), залиха, хартија од вредности и потраживања, у складу с МРС 36 - Умањење вредности имовине и другим релевантним МРС и овом одлуком, према називима рачуна ове групе. На рачунима ове групе исказује се и негативан ефекат промене поштене (фер) вредности средстава, ускладу с МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, МРС 38 - Нематеријална имовина и осталим релевантним МРС.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.21. Порези и доприноси (наставак)

Порески расход периода (наставак)

Закон о порезу на добитак Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дужи од пет година. Порески губици настали пре 1. јануара 2010. године могу се преносити на рачун будућих добитака у периоду не дужем од десет година.

Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак од којег се одложена пореска средства могу искористити. Одложена пореска средства и обавезе се обрачунавају по пореској стопи чија се примена очекује у периоду када ће се средство реализовати, односно обавеза измирити.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину, доприносе на терет послодавца по основу примања запослених, као и друге порезе и доприносе у складу са републичким и општинским прописима.

4. ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
Приходи од премија осигурања и саосигурања:	2018.	2014.
Обрачуната премија животних осигурања	1.352.382	1.396.533
Обрачуната премија неживотних осигурања	21.077.569	17.027.643
Обрачуната премија саосигурања	173.780	107.408
Укупно обрачуната премија	22.603.731	18.531.584
Премија пренета у саосигурање	(914.912)	(435.514)
Премија пренета у реосигурање	(1.474.687)	(1.020.224)
Премија пренета у саосигурање	(2.389.599)	(1.455.738)
Преносна премија осигурања и саосигурања - смањење	-	46.368
Преносна премија осигурања и саосигурања - повећање	(1.163.330)	(842.219)
Резерве за неистекле ризике	(157.684)	-
Укупно преносна премија и резерве за неистекле ризике:	(1.321.214)	(795.851)
	18.892.918	16.279.995
Приходи од премија реосигурања и ретроцесије:		
Премија реосигурања и ретроцесије	1.190.656	1.341.883
Премија пренета ретроцесијом	(720.710)	(804.254)
Повећање резерви за преносне премије	(47.556)	(130.639)
	422.390	406.990

КОМПАНИЈА „ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ А.Д.О., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

8. РАСХОДИ НАКНАДА ШТЕТА И УГОВОРЕНИХ ИЗНОСА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2015.	2014.
Ликвидиране штете и уговорени износи:		
- животних осигурања	605.467	1.079.257
- неживотних осигурања	9.211.294	7.320.079
- удели у штетама саосигурања	40.575	98.032
- удели у штетама реосигурања и ретроцесија	886.375	556.222
Приходи од учешћа саосигурања у накнади штета	(308.840)	(90.558)
Приходи од учешћа реосигурања и ретроцесија у накнади штета	(2.338.581)	(448.082)
Расходи измишљаја, процене, ликвидације и исплате накнада штета и уговорених износа	667.712	729.271
	8.764.002	9.246.221

9. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2015.	2014.
Резервисане штете животних осигурања	(3.436)	4.228
Резервисане штете неживотних осигурања	1.784.375	237.440
Резервисане штете саосигурања, реосигурања и ретроцесија	73.576	(299.809)
	1.834.515	(58.141)

10. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ РЕГРЕСА И ПРОДАЈЕ ОСИГУРАНИХ ОШТЕЋЕНИХ СТВАРИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2015.	2014.
Приходи по основу регреса у земљи	395.890	358.441
Приходи од регреса у иностранству	12.940	30.807
Продаја осигураних оштећених ствари	2.507	79
	411.337	387.027

11. СМАЊЕЊЕ ОСТАЛИХ ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ – НЕТО

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2015.	2014.
Смањење математичке резерве	6.399	461.655
Смањење резервисања за изравнање ризика	1.642.073	75.667
Приходи од смањења осталих резервисања	-	102.618
	1.648.472	639.940

КОМПАНИЈА „ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ А.Д.О., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

17. ТРОШКОВИ УПРАВЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2015.	2014.
Трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови	346.420	325.775
Амортизација	434.948	568.971
Нето зараде	471.563	766.067
Порез и доприноси на зараде	289.289	473.866
Отпремнине и јубиларне награде	32.752	40.992
Остали лични расходи	19.680	32.381
Трошкови транспорта и ПТТ трошкови	46.099	62.990
Одржавање	20.847	25.669
Закуп	10.719	26.747
Трошкови рекламе	1.491	6.646
Спонзорство	-	1.526
Репрезентација	4.237	7.945
Трошкови премија осигурања	1.750	2.078
Платни промет	26.348	24.861
Трошкови резервисања за судске спорове	5.660	137.481
Трошкови резервисања за отпремнине и др. бенефиција запосленима	111.232	31.152
Остали трошкови	124.280	153.009
	1.947.293	2.677.336

18. ОСТАЛИ ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2015.	2014.
Трошкови материјала, енергије и производних услуга	409	-
Трошкови пореза	50.674	61.098
Трошкови доприноса	68.540	62.138
Трошкови непроизводних услуга и остали нематеријални трошкови	34.922	-
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	4.678	-
	159.223	123.236

19. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ – ОСИМ ФИНАНСИЈСКИХ ПРИХОДА ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2015.	2014.
Приходи од камата	142.309	115.505
Позитивне курсне разлике	104.961	35.672
Приходи од дивиденди	509	6.195
Остали финансијски приходи	149.765	131.092
	397.544	288.464

КОМПАНИЈА „ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ А.Д.О., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

20. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ – ОСИМ ФИНАНСИЈСКИХ РАСХОДА ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2015.	2014.
Расходи камата	25.177	34.327
Негативне курсне разлике	117.069	81.642
Ефекти валутне клаузуле	143	6.774
Остали финансијски расходи	29.273	26.010
	171.662	148.753

21. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2015.	2014.
Приходи од усклађивања вредности финансијских пласмана	46.401	945
Приходи од усклађивања вредности непокретности (напомена 28)	1.628	
Приходи од усклађивања вредности потраживања	883.235	1.149.038
	931.264	1.149.983

22. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2015.	2014.
Исправке вредности потраживања	913.903	1.242.425
Исправке вредности учешћа у капиталу	300.497	120.975
Расходи по основу обезвређења финансијских пласмана	184.688	186.057
Расходи по основу обезвређења нематеријалних Улагања (напомена 27)	178.826	-
Расходи од усклађивања вредности непокретности (напомена 28)	29.412	-
	1.607.326	1.549.457

23. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

Од укупног износа осталих прихода насталих током 2015. године у износу од 299.375 хиљада динара, појединачно највећи део се односи на приходе у износу 87.986 хиљада динара по основу укидања обавеза Групе према цеденту Мидланд. Наиме, Група је 9. априла 2015. године уз сагласност Надзорног одбора, потписала комутациони споразум са Ликвидационим бироом државе Њујорк, САД, који је надлежан за спровођење ликвидационог поступка осигуравајуће компаније Мидланд на износ од USD 700.000 којим се затварају све садашње, прошле и будуће обавезе Групе према цеденту Мидланд. Споразум је потврђен од стране Њујоршког суда дана 16. јуна 2015. године.

С обзиром да је Група имала евидентиране обавезе према истом у износу од USD 1.531.186,48, позитивна разлика по основу смањења обавеза у динарској противвредности од 87.986 хиљада динара призната је као остали приход.

КОМПАНИЈА „ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ А.Д.О., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

26. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (наставак)

Одложена пореска средства и обавезе

На дан 31. децембра 2015. године одложене нето пореске обавезе исказане су износу од 599.298 хиљада динара. Структура и основ признавања нето одложених пореских обавеза дата је у наредној табели:

У хиљадама динара
31. децембар
2015.

Одложена пореска средства:

- по основу обрачунатих, неплаћених јавних прихода који ће бити признати у годину кад буду плаћени

36.571

Одложене пореске обавезе:

- по основу привремене разлика између основице по којој се некретнине, опрема и инвестиционе некретнине признају у пореском билансу и износа по којима су та средства исказана у финансијским извештајима
- по основу нерезализованих добитака по основу вредновања ХоВ расположивих за продају
- остало

(617.341)

(18.501)

(27)

(599.298)

27. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

Табела кретања на рачунима нематеријалних улагања током 2014. и 2015. године, дата је у наставку:

	Лиценце	Остала нематеријална улагања	Софтвери у употреби	Нематеријална улагања у припреми	Аванси за нематеријална улагања	Укупно
НАБАВНА ВРЕДНОСТ						
Стање 1. јануар 2014.	770.723	183.261	848.686	159.718	36.037	1.996.405
Повећања током године	6.283	5.466	744	150.097	(16.651)	146.929
Смањења током године	-	-	-	-	(21.162)	(21.162)
Отуђења и расхodoвања	(11.428)	(11.849)	-	-	-	(23.277)
Активирања	122.406	46.464	2.587	(124.993)	-	46.464
Остало	-	8.763	-	-	1.791	10.564
Губитак контроле МТС банка	(352.925)	-	-	(1.215)	-	(354.140)
Стање 31. децембар 2014.	535.059	232.095	849.997	183.607	15	1.800.773
Стање 1. јануар 2015	535.059	232.095	849.997	183.607	15	1.800.773
Повећања током године	239	5.186	-	8.505	4.172	18.082
Смањења током године	-	(4.735)	-	-	(2.100)	(6.835)
Отуђења и расхodoвања	-	-	(212)	-	-	(212)
Активирања	8.505	-	-	(8.505)	-	-
Остало	-	1.183	7.617	-	-	8.800
Стање 31. децембар 2015.	543.803	233.769	857.402	183.607	2.087	1.820.668
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ						
Стање 1. јануар 2014.	416.655	144.534	565.116	-	-	1.126.305
Амортизација	62.533	11.741	109.981	-	-	184.255
Отуђења и расхodoвања	(585)	(2.371)	-	-	-	(2.956)
Остало	-	7.492	-	-	-	7.492
Губитак контроле МТС банка	(158.941)	-	-	-	-	(158.941)
Стање 31. децембар 2014.	319.662	161.396	675.097	-	-	1.156.175
Стање 1. јануар 2015	319.662	161.396	675.097	-	-	1.156.175
Амортизација	85.165	7.794	92.066	-	-	185.025
Отуђења и расхodoвања	-	-	(212)	-	-	(212)
Обезвредујење	-	-	-	178.826	-	178.826
Остало	-	838	-	-	-	838
Стање 31. децембар 2015.	404.847	170.030	766.981	178.826	-	1.620.684
НЕОТПИСАНА ВРЕДНОСТ						
31. децембар 2015. године	138.956	63.677	90.451	4.781	2.087	299.952
31. децембар 2014. године	216.377	70.697	174.900	183.607	15	644.596

КОМПАНИЈА „ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ А.Д.О., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ 31. децембар 2015. године

28. НЕКРЕТНОСТИ И ОПРЕМА КОЈЕ СЛУЖЕ ОБАВЉАЊУ ДЕЛАТНОСТИ (наставак)

Фер вредност некретности

На дан 31. децембра 2015. године, земљиште и грађевински објекти исказани су по проценој фер вредности, умањеној за губитке због умањења вредности. Наиме, за потребе Групе урађена је процена тржишне вредности непокретности, на дан 31. децембра 2015. године, евидентираних у пословним књигама.

Привредно друштво „Vision Consulting“ д.о.о. из Београда, као независни проценитељ који поседује адекватне квалификације и референце, извршио је процену вредности непокретности и земљишта матичног правног лица, а на основу склопљеног уговора од 13. новембра 2015. године. Процењена фер вредност непокретности матичног правног лица извршена је применом тржишног и приносног приступа, на следећи начин:

1. Приносни приступ – Метод капитализације, као основни метод у процени и Метод дисконтованих новчаних токова за хотелске капацитете.
2. Тржишни приступ – Метод упоредивих цена, као основни метод у процени земљишта и допунски метод у процени објеката. Изузетак представљају некретности које су ван употребе или за којима не постоји потражња за закупом, где је тржишни приступ примењен као основна техника у процени.

Укупни ефекти процене фер вредности за непокретности (износи у хиљадама динара):

Земљиште које служи за обављање делатности - (повећање 39.693 хиљаде динара):

- 39.728 - књижено у корист ревалоризационих резерви,
- 35 - књижено на терет ревалоризационих резерви.

Грађевински објекти (повећање 169.420 хиљада динара):

- 469.540 - књижено у корист ревалоризационих резерви,
- 272.335 - књижено на терет ревалоризационих резерви,
- 1.628 - књижено у корист прихода (напомена 21),
- 29.412 - књижено на терет расхода (напомена 22).

Поред наведеног, за некретности Групе лоциране у Републици Српској чија је нето књиговодствена вредност на дан 31. децембра 2015. године 293.112 хиљада динара, Група је, у недостатку текућих цена на активном тржишту за сличне некретности или у случају неадекватно примењених метода процене од стране независног проценитеља, разматрала информације из различитих извора, укључујући и:

- Текуће цене на активном тржишту за некретности другачије природе, стања или локације, прилагођене тако да одражавају те разлике; и
- Недавне цене сличних некретности на мање активним тржиштима, кориговане тако да одражавају промене у економским условима од датума трансакција које су настале по тим ценама.

Као резултат тих процена и анализа, Група је ранијих година (у 2012. години) у консолидованим финансијским извештајима признала додатни импаратет наведених некретности у износу од 136,056 хиљада динара.

Хијерархија фер вредности земљишта и грађевинских објеката у зависности од инпута коришћених за одмеравање фер вредности, дата је у наставку:

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2015.
Грађевински објекти	-	114.337	8.165.929	8.280.266
Земљиште	-	1.211	517.675	519.086

КОМПАНИЈА „ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ А.Д.О., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

	31. децембар 2015.			у хиљадама динара 31. децембар 2014.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Учешћа у капиталу (напомена 34):						
- придружених правних лица	1.164	(1.164)	-	1.427.460	(739.978)	687.482
- осталих правних лица	1.339.655	(1.047.096)	292.559	628.632	(564.139)	64.493
	1.340.819	(1.048.260)	292.559	2.056.092	(1.304.117)	751.975
Инвестиције које се држе до доспећа:						
Дужничке ХоВ са фиксним приносом	686.949	(4.417)	682.532	2.110.563	(2.624)	2.107.939
Остале ХоВ и инвестиције које се држе до доспећа	163.404		163.404	87.777	(1.512)	86.265
	850.353	(4.417)	845.936	2.198.340	(4.136)	2.194.204
Депозити код банака	31.529	-	31.529	30.791	-	30.791
Остали дугорочни пласмани						
Дати депозити и кауције	57.521	(57.521)	-	54.619	(54.619)	-
Остали дугорочни пласмани	26.844	(16.997)	9.847	24.144	(14.843)	9.301
	84.365	(74.518)	9.847	78.763	(69.462)	9.301
	2.307.666	(1.127.195)	1.179.871	4.363.986	(1.377.715)	2.986.271

Учешћа у капиталу придружених правних лица

Друштво је као продавац 24. децембра 2015. године закључило са Телекомом Србија а.д. као купцем уговор о продаји акција МТС банке а.д., Београд, у складу са којим је продало 1.190.700 комада акција укупне вредности 252,99 милиона динара.

Имајући у виду да се акцијама МТС банке а.д. не тргује на организованом тржишту, те да су искључене са Београдске берзе, Група је, у сврху вредновања акција за потребе трансакције продаје истих користило процену њихове тржишне вредности.

Процена вредности извршена је од стране независног проценитеља ТСФ д.о.о., Београд, применом тржишне методе помоћу мултипликатора или трансакција. Процена је заснована на подацима о финансијској позицији и резултатима пословања банке на дан, односно за периоде који се завршавају 31. децембра 2013., 2014. и 30. јуна 2015. године. Процењена вредност акције банке, тако добијена, износила је 212,48 динара и, као таква, прихваћена је од обе уговорне стране приликом трансакције продаје (куповине) акција. Имајући у виду да је трансакција извршена непосредно пред датум биланса стања, иста вредност је узета за потребе вредновања преосталог броја акција банке у портфељу Групе.

Продајом акција је учешће Друштва у МТС банци смањено на 14,6%, односно 203.488 хиљада динара (31. децембра 2014. године учешће је износило 32,76%), чиме је МТС банка престала да буде придружено лице Друштва, а у пословним књигама је извршена је одговарајућа рекласификација са учешћа у капиталу придружених лица, на учешћа у капиталу других правних лица.

КОМПАНИЈА „ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ А.Д.О., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

31. ЗАЛИХЕ

	31. децембар 2018.	У хиљадама динара 31. децембар 2017.
Роба	10.454	14.543
Дати аванси	1.775	1.082
Остало	43.132	36.648
	55.361	52.273

32. ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Потраживања по основу:						
- премије животних осигурања	437.935	(398.050)	39.885	354.337	(304.287)	50.050
- премије неживотних осигурања	6.227.889	(4.555.987)	1.671.902	6.765.804	(4.891.998)	1.873.806
- премије саосигурања	88.921	(2.326)	86.595	34.938	(28.119)	6.819
- премије реосигурања	233.675	(14.437)	219.238	302.070	(15.700)	286.370
- учешћа у накнади штета	349.183	(183.248)	165.935	290.090	(169.748)	120.342
- права на регрес	982.042	(849.577)	112.465	856.678	(780.405)	76.273
- услужно исплаћених штета	24.031	(16.767)	7.264	23.761	(14.480)	9.281
Дати аванси за штете из осигурања и остали аванси	269.594	(170.653)	98.941	250.391	(124.028)	126.363
Потраживања за провизије из послова реосигурања	25.115	(7.149)	17.966	14.370	(1.369)	13.001
Потраживања за камате на доспеле премије и остале камате	631.163	(628.671)	2.492	690.432	(674.775)	15.657
Потраживања од запослених	79.746	(15.871)	63.875	84.951	(15.751)	69.200
Остала потраживања	3.659.176	(3.560.147)	99.029	3.478.248	(3.439.529)	38.719
	12.988.470	(10.382.693)	2.605.777	13.146.070	(10.460.189)	2.685.881

Потраживања по основу премије неживотних осигурања на дан 31. децембра 2018. године исказана након исправке вредности у износу од 1.671.902 хиљаде динара представљају 64,17% укупних потраживања на тај дан.

33. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Финансијска средства расположива за продају:						
Дужнице ХоВ	-	-	-	357.933	-	357.933
Власничке ХоВ	959.726	(555.776)	403.950	956.015	(431.290)	524.725
Остале ХоВ	244.403	(4.785)	239.618	32.856	(4.758)	28.098
	1.204.129	(560.561)	643.568	1.346.804	(436.048)	910.756
Финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха:						
Дужнице ХоВ	10.880.237	-	10.880.237	171.307	(227)	171.080
Власничке ХоВ	463.120	(262.684)	200.436	464.823	(315.644)	149.179
	11.343.357	(262.684)	11.080.673	636.130	(315.871)	320.259
Краткорочни депозити код банака	2.577.246	(185.635)	2.411.611	1.227.638	(164.725)	1.062.913
Остали краткорочни финансијски пласмани						
Државне ХоВ -део који доспева до 1 год.	1.440.013	-	1.440.013	1.292.890	-	1.292.890
Депозити код МТС банке	313.110	-	313.110	215.411	-	215.411
Корпоративне облигације	1.659.865	(1.391.566)	268.299	1.571.840	(1.345.021)	226.819
Остало	54.920	(47.647)	7.273	69.864	(23.760)	46.104
	3.467.898	(1.439.213)	2.028.685	3.150.005	(1.368.781)	1.781.224
	18.892.830	(2.428.093)	16.464.737	6.360.877	(2.285.428)	4.075.449

КОМПАНИЈА „ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ А.Д.О., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

33. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставка)

Детаљан преглед је у наставку:

Назив емитента	Набавна вредност	Исправка вредности	У хиљадама динара 31. децембар 2015.
Галеника - фитофармација а.д.	294.702	(124.400)	170.302
Нис	23.593	(2.242)	21.351
Минел Холдинг корпорација а.д.	5.600	-	5.600
Политика а.д.	31.834	(30.108)	1.726
Пупин Телеком а.д.	37.341	(36.135)	1.206
Остали	70.050	(69.799)	251
	463.120	(262.684)	200.436

Краткорочни депозити код банака:

Краткорочни депозити код банака бележе повећање вредности у износу од 1.348.698 хиљада динара што је највећим делом последица орочавања слободних средстава Групе из текућих прилива, као и орочавања средстава са рачуна Групе (депозити по виђењу). Просечна годишња каматна стопа коју је Група уговорила на наведене депозите кретала се од 1.00% (EUR депозити) до 4.5% (динарски депозити).

Остали краткорочни финансијски пласмани:

- 1) Државне ХоВ -део који доспева до 1 год. - у износу од 1.440.013 хиљада динара, односе се на дужничке хартије од вредности чији је издавалац Република Србија. Преглед је дат у наставку:

Датум куповине	Датум доспећа	Номинална вредност	Валута	Купонска стопа	У хиљадама динара 31. децембар 2015.
28.3.2014	28.3.2016	5.889.000	EUR	4,50%	741.525
20.6.2013	20.6.2016	4.172.000	EUR	4,50%	519.617
31.7.2014	31.7.2016	617.000	EUR	4,00%	76.371
27.3.2014	27.3.2016	17.500	РСД	реф+1,49	17.500
24.10.2014	24.10.2016	35.000	РСД	реф+1,35	35.000
26.11.2015	26.11.2016	30.000	РСД	реф+1,35	30.000
14.8.2015	14.8.2017	20.000	РСД	реф+0,94	20.000
					1.440.013

- 2) Депозити код МТС банке - Група, као део редовних активности, на дан 31.12.2015. има депонована девизна средства код МТС банке у износу од 2.574.364,01 EUR (313.110 хиљада динара), за потребе издавања од стране банке чинидбених и плативих гаранција за учествовање Друштва на тендерима за осигурање, приликом закључења уговора о осигурању тј. као средство финансијског обезбеђења за потребе осигурања по којима је Друштво налогодавац, а корисник гаранције је треће лице (потенцијални или постојећи осигураник)
- 3) Корпоративне обвезнице на дан 31. децембра 2015. године у износу од 268.289 хиљада динара, односе се на обвезнице „Ваљанице бакра“ а.д., Савојно у износу 175.678 хиљада динара које доспевају на исплату 11. јула 2016. године чији је купац Компанија. Преостали износ од 92.611 хиљада динара се односи на корпоративне обвезнице чији је купац зависно предузеће „Dunav Stockbroker“ а.д. чији су издаваоци „Градитељ Београд“ а.д. (41.083 хиљада динара), „Инстел-инжењеринг д.о.о.“ (20.048 хиљада динара), „Нордаик“ д.о.о. (18.500 хиљада динара), „МИТ“ д.о.о. (3 милиона динара) и Термопорд д.о.о. (10 милиона динара).
- 4) Остали краткорочни финансијски пласмани у износу од 7.273 хиљаде динара односе се на уплаћања зависног предузећа - „Dunav Stockbroker“ а.д. у инвестиционе јединице отв. инвест. фонда у износу 3.103 хиљаде динара као и на краткорочни зајам зависног предузећа „Дунав осигурање“ а.д.о. Бања Лука у износу 108.662 BAM.

КОМПАНИЈА „ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ А.Д.О., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

36. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА (наставак)

На дан 31. децембра 2015. године извршено је разграничење трошкова прибаве у укупном износу од 2.112.479 хиљада динара (31. децембра 2014. године разграничење је износило 1.982.759 хиљада динара).

Кретање на рачуну унапред плаћени трошкови прибаве осигурања:

	У хиљадама динара	
	2015.	2014.
Почетно стање разграничених трошкова прибаве на дан 01.01.	1.982.759	1.903.486
Разграничени трошкови прибаве који се преносе у следећу год.	5.113.585	4.749.080
Укидање разграничених тр. из претходне год. (пренос на расхода текуће године)	4.983.865	4.669.807
Стање на дан 31.12.	2.112.479	1.982.759

37. ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ КОЈЕ ПАДАЈУ НА ТЕРЕТ САОСИГУРАВАЧА, РЕОСИГУРАВАЧА, РЕТРОЦЕСИОНАРА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Резерве за преносне премије које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	567.435	470.539
Резервисане штете које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	1.603.025	1.291.965
Остале техничке резерве које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	20.028	2.200
	2.190.488	1.764.704

38. КАПИТАЛ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Основни и остали капитал	5.853.775	10.753.274
Резерве	408.673	261.544
Ревалоризационе резерве	3.263.116	3.158.898
Нереализовани добити	265.226	226.123
Нереализовани губици	(145.787)	-
Нераспоређена добит	1.114.335	-
- Нераспоређена добит ранијих година	-	-
- Нераспоређена добит текуће године	1.114.335	-
Губитак до висине капитала	(275.258)	(5.463.560)
- Губитак из ранијих година	(275.258)	(2.421.587)
- Губитак текуће године	-	(3.041.973)
Учешће без права контроле	134.638	599.221
	10.618.708	9.535.600

КОМПАНИЈА „ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ А.Д.О., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

38. КАПИТАЛ (наставак)

38.1 Основни и остали капитал (наставак)

Емисија обичних акција	Укупан број акција	Номинална вредност једне акције 31.12.2014.	Укупна номинална вредност 31.12.2014. у динарима
Прва емисија	9.513	1.210,00	11.510.730
Друга емисија	3.966.942	1.210,00	4.799.999.820
	3.976.455	1.210,00	4.811.510.550

Након спроведених промена, акцијски капитал Групе на дан 31. децембра 2014. године је износио 5.113.606 хиљада динара и састојао се од 4.226.121 обичне акције појединачне номиналне вредности од 1.210 динара, док је друштвени капитал износио 5.508.247 хиљада динара исказан кроз 4.552.270 обрачунских акција номиналне вредности 1.210 динара по акцији. На дан 31. децембар 2014. године, берзанска цена акција Компаније износила је 836,00 динара (31. децембра 2013. године: 853,00 динара).

Скупштина Компаније је на редовној седници одржаној 29.04.2015. године донела Одлуку о покриву губитка и смањењу основног капитала ради покрива губитка смањењем номиналне вредности акција, С број 8/15. Смањење основног капитала извршено је, у складу са чланом 321. Закона о привредним друштвима, смањењем номиналне вредности обичних акција са 1.210,00 динара по акцији на вредност од 651,8681249923820 динара по акцији, чиме је вредност акцијског капитала смањена за 2.358.733 хиљаде динара, а вредност друштвеног капитала је смањена за 2.540.767 хиљада динара. Акционари исте класе у спровођењу поступка смањења основног капитала Компаније имају исти третман, који се обезбеђује сразмерним смањењем вредности њихових акција.

Након извршеног смањења капитала у априлу 2015. године, основни капитал Групе износи 5.722.354 хиљада динара од чега акцијски капитал износи 2.754.874 хиљаде динара, а друштвени капитал износи 2.967.480 хиљада динара.

Компанија је извршила регистрацију наведене Одлуке о смањењу капитала у Агенцији за привредне регистре о чему је добила Решење АПР бр. БД 57930/2015 од 03.07.2015. године, а у Централном регистру ХОВ је смањење акцијског капитала извршено 12.08.2015. године.

На дан 31. децембар 2015. године акцијски капитал Групе (књиговодствена вредност) у износу од 2.754.874 хиљаде динара (31. децембра 2014. године: 5.113.606 хиљада динара) налазио се у поседу укупно 3.481 акционара, од којих су 3.304 физичка лица, 160 правна лица и 17 су кастоди лица (31. децембра 2014. укупно 3.517 акционара, од којих су 3.327 физичка лица, 175 правна лица и 15 су кастоди лица).

Структура акцијског капитала на дан 31. децембра била је следећа:

Акционар:	31. децембар 2015.			31. децембар 2014.		
	% учешћа	Број акција	У хиљадама динара	% учешћа	Број акција	У хиљадама динара
Република Србија	94,08%	3.976.455	2.592.124	94,08%	3.976.455	4.811.511
Комерцијална банка а.д.	0,62%	26.207	17.084	0,62%	26.207	31.710
Utpa company д.о.о.	0,41%	17.493	11.403	0,41%	17.493	21.166
АМС осигурање а.д.о.	0,35%	14.600	9.517	0,35%	14.600	17.666
Prudence capital а.д.	0,23%	9.551	6.226	0,13%	5.484	6.636
Рударско топионичарски басен	0,18%	7.709	5.025	0,18%	7.709	9.328
Саобраћајни факултет	0,13%	5.547	3.816	0,13%	5.547	6.712
Металац а.д. Г. Милановац	0,13%	5.391	3.514	0,13%	5.391	6.523
ТЦК Косјерић д.о.о.	0,12%	5.242	3.417	0,12%	5.242	6.343
Клинички центар	0,12%	5.174	3.373	0,12%	5.267	6.373
Остала правна лица	1,50%	63.571	41.441	1,65%	69.889	84.565
Кастоди лица	0,85%	35.890	23.285	0,79%	33.543	40.587
Физичка лица	1,27%	53.491	34.869	1,26%	53.294	64.486
	100,00%	4.226.121	2.754.874	100,00%	4.226.121	5.113.606

КОМПАНИЈА „ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ А.Д.О., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

39. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	31. децембар 2015.	У хиљадама динара 31. децембар 2014.
Математичка резерва животног осигурања	3.396.828	2.950.290
Резервисања за изравнање ризика	60.759	1.702.662
Резерве за бонусе и попусте	39.530	-
Резервисања за отпремнине и јубиларне награде	528.503	376.439
Друга дугорочна резервисања	204.790	196.939
	4.230.410	5.226.330

Промене на рачунима дугорочних резервисања у 2014. и 2015. години биле су следеће:

	Математичка резерва*	Резерве за изравнање ризика****	Резерве за бонусе и попусте***	Резервисања за отпремнине и јубиларне награде **	Резервисања за судске спорове у току	Укупно
Стање, 1. јануар 2014.	3.020.086	1.229.735	-	425.393	79.778	4.754.962
Додатна резервисања	387.174	548.594	-	40.335	138.836	1.114.939
Смањења по обрачуна	(461.855)	(75.667)	-	-	-	(537.322)
Историшлена резерва.	-	-	-	(84.487)	-	(84.487)
Остало	4.715	-	-	(4.802)	(21.675)	(21.762)
Стање, 31. децембар 2014. године	2.986.290	1.702.662	-	376.439	196.939	5.226.330
Додатна резервисања	453.854	170	39.530	203.191	7.851	704.596
Смањења по обрачуна	(6.399)	-	-	-	-	(6.399)
Историшлена резерва	-	-	-	(51.127)	-	(51.127)
Остало	(917)	-	-	-	-	(917)
Укидање резервисања	-	(1.642.073)	-	-	-	(1.642.073)
Стање, 31. децембар 2015. године	3.396.828	60.759	39.530	528.503	204.790	4.230.410

* Математичка резерва се обрачунава по нето проспективној методи.

** Обелодањивање дугорочних резервисања за бенефиције запослених се врши у складу са Међународним рачуноводственим стандардом 19

*** Формирано у складу са новим прописима

**** Укинуто у складу са новим прописима

39.1. Математичка резерва

Обрачун математичке резерве извршен је у складу са актима Групе и релевантном Одлуком НБС. Математичка резерва на дан 31. децембра 2015. године износи 3.396.828 хиљада динара.

На дан 31. децембра 2015. први пут су формиране резерве будућих трошкова које се обрачунавају само за капитализирана осигурања и осигурања са једнократним плаћањем премије. Група је извршила провера довољности резервације и утврђени износ по LAT тесту прокњижен је у пословним књигама Друштва у износу од 31.307 хиљада динара као део математичке резерве.

39.2. Резерва за изравнање ризика (РЗИР)

Обрачунате РЗИР на дан 31. децембра 2015. године износе 60.759 хиљаде динара, што је смањење у односу на претходну годину за 1.641.903 хиљаде динара (31. децембра 2014. године обрачунате РЗИР износиле су 1.702.662 хиљада динара). Смањење РЗИР-а је због промене правила Групе и законских прописа.

39.3. Резерве за бонусе и попусте

Резерве за бонусе и попусте 31. децембра 2015. године износе 39.530 хиљада динара. Група је први пут обрачунала резерве за бонусе и попусте на дан 31. децембра 2015. године због промене законских прописа.

КОМПАНИЈА „ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ А.Д.О., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

41. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ШТЕТА И УГОВОРЕНИХ ИЗНОСА

	31. децембар 2015.	У хиљадама динара 31. децембар 2014.
Обавезе по основу штета и уговорених износа у:		
- земљи	325.505	215.806
- иностранству	33.807	187.694
	359.312	403.500

42. ОБАВЕЗЕ ЗА ПРЕМИЈУ, ЗАРАДЕ И ДРУГЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2015.	У хиљадама динара 31. децембар 2014.
Обавезе за премију реосигурања у земљи	438.276	337.257
Обавезе за премију саосигурања у земљи	146.195	273.899
Обавезе по основу зарада и накнада зарада	260.990	230.843
Обавезе према добављачима и примљени аванси	457.019	555.332
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	593	834
Обавезе за порез на послове осигурања	59.422	68.397
Обавезе за дивиденде и учешћа у резултату	15.653	15.653
Остале краткорочне обавезе	335.909	346.748
	1.714.057	1.828.963

43. ПРЕНОСНЕ ПРЕМИЈЕ

	31. децембар 2015.	У хиљадама динара 31. децембар 2014.
Преносне премије животних осигурања	1.724	1.549
Преносне премије неживотних осигурања и саосигурања	8.061.469	6.866.232
Преносне премије реосигурања и ретроцесија	389.252	369.741
	8.452.445	7.237.522

Обрачун преносне премије осигурања извршен је у складу са актима Групе и релевантном Одлуком НБС, методом *pro rata temporis*.

Укупна преносна премија осигурања и реосигурања на дан 31. децембра 2015. године износи 8.452.445 хиљада динара, док је претходне године износила 7.237.522 хиљаде динара.

44. РЕЗЕРВЕ ЗА НЕИСТЕКЛЕ РИЗИКЕ

Група је први пут образовала резерве за неистекле ризике у износу 169.595 хиљаде динара, имајући у виду да је очекивани износ штета и трошкова у наредном периоду по уговорима из текућег периода виши од износа резерви за преносне премије, а у складу са Одлуком о техничким резервама („Службени гласник РС”, бр. 42/2015) и релевантним актом пословне политике Компаније.

КОМПАНИЈА „ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ А.Д., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

48. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА

2016.	Животно осигурање осигураника												Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	Животно осигурање осигураника	
-------	-------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	--

КОМПАНИЈА „ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ А.Д.О., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

48. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА (наставак)

Имајући у виду промене законских и подзаконских прописа током 2015. године, те по том основу утврђених јасних критеријума за раздвајање послова осигурања живота од послова осигурања неживота, њихових резултата пословања и имовине и обавеза, а који су различити у односу на прописе и праксу Групе важећу у 2014. години, у наставку је приказано извештавање по сегментима пословања за пословну 2014. годину, при чему подаци садржани у обелодањивању које следи нису упоредиви са подацима за текућу годину:

У хиљадама динара

	2014.	Живот	Здравство	Имовина	Остало
ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) ПРИХОДИ					
Приходи од премија осигурања и саосигурања	16.279.994	1.349.802	1.358.405	12.625.442	946.345
Приходи од премија реосигурања и ретроцесија	406.990	15.463		391.484	43
Приходи од послова непосредно повезаних са пословима осигурања	224.519	-	1.047	215.299	8.173
Остали пословни приходи	715.435	3.450	1.180	41.147	689.678
	<u>17.626.938</u>	<u>1.368.715</u>	<u>1.360.612</u>	<u>13.273.372</u>	<u>1.624.239</u>
ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) РАСХОДИ					
Расходи за дугорочна резервисања и функционална доприноси	(2.059.439)	(362.353)	(27.697)	(1.590.111)	(79.278)
Расходи накнада штета и уговорених износа	(9.246.221)	(1.066.249)	(942.627)	(6.493.437)	(741.908)
Резервисане штете	58.143	(4.282)	8.952	134.751	(81.278)
Приходи по основу регреса и продаје осигураних оштећених ствари	387.027	-	7	357.983	29.037
Смањење осталих техничких резерва – нето	639.940	461.655	30.330	147.955	-
Расходи за бонусе и попусте	(537.794)	-	(35.183)	(502.836)	205
Остали пословни расходи	(849.023)	-	-	-	(849.023)
	<u>(11.607.365)</u>	<u>(973.229)</u>	<u>(968.198)</u>	<u>(7.945.695)</u>	<u>(1.722.244)</u>
Добитак – бруто пословни резултат	<u>6.019.571</u>	<u>395.486</u>	<u>392.414</u>	<u>5.327.677</u>	<u>(98.006)</u>
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ					
Приходи од инвестирања средстава осигурања	789.313	224.548	43.766	432.713	68.286
Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	(337.675)	(2.622)	(14.239)	(140.757)	(180.057)
Добитак(губитак) из инвестиционе активности	<u>431.638</u>	<u>221.926</u>	<u>29.527</u>	<u>291.956</u>	<u>(111.771)</u>
ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА					
Трошкови прибава	(5.332.325)	(458.826)	(424.744)	(4.226.622)	(222.133)
Трошкови управе	(2.677.337)	(55.649)	(215.600)	(2.142.345)	(263.743)
Остали трошкови спровођења осигурања	(123.236)	(3.847)	(8.395)	(78.466)	(32.528)
Провизије од реосигурања и ретроцесије	258.284	1.499	-	80.094	178.671
	<u>(7.874.634)</u>	<u>(516.823)</u>	<u>(648.739)</u>	<u>(6.367.339)</u>	<u>(341.733)</u>
Пословни добитак(губитак) – нето пословни резултат	<u>(1.423.425)</u>	<u>100.589</u>	<u>(224.798)</u>	<u>(747.706)</u>	<u>(551.510)</u>
ФИНАНСИЈСКИ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ(РАСХОДИ)					
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности	288.484	100.822	15.008	219.711	(47.077)
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ осим финансијских расхода по основу инвестиционе активности	(148.753)	(1.833)	(2.704)	(50.581)	(93.835)
Приходи од уступајуће вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	1.149.983	1.065	84.991	939.138	124.789
Расходи по основу обезбеђења потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	(1.549.457)	(237.247)	(96.078)	(1.141.899)	(74.233)
Остали приходи	199.473	7.533	7.529	85.854	98.557
Остали расходи	(267.616)	(674)	(3.757)	(30.213)	(222.972)
ДОБИТАК (ГУБИТАК) ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	<u>(1.741.331)</u>	<u>(29.545)</u>	<u>(219.809)</u>	<u>(725.696)</u>	<u>(766.281)</u>
НЕТО ДОБИТАК(ГУБИТАК) ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	<u>(1.309.379)</u>				<u>(1.309.379)</u>
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	<u>(3.960.716)</u>	<u>(29.545)</u>	<u>(219.809)</u>	<u>(726.696)</u>	<u>(2.075.660)</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

49. НАЛАЗИ ЕКСТЕРНЕ КОНТРОЛЕ (наставак)

49.1. Налази екстерне контроле у матичном предузећу (наставак)

49.1.1. Контрола Народне банке Србије (наставак)

Поступајући по мерама Народне Банке Србије Друштво је предузело следеће поступке, а у вези са наложеним мерама под следећим тачкама:

- У вези са тачком 3) - Друштво је поступајући по овој мери Народној банци Србије доставило 18. априла 2016. године Анализу трошкова спровођења осигурања од аутоодговорности остварених у 2015. години као и план за њихово снижавање и свођење у оквиру режијског додатка;
- У вези са тачком 4) - Друштво је дана 26. фебруара 2016. године упутило Обавештење о раскиду уговора о пословној сарадњи повезаном правном лицу „Дунав ауто“ д.о.о. Београд број 249279 од 13. децембра 2013. године, о чему је Друштво доставило доказ Народној Банци Србије 29. фебруара 2016. године;
- У вези са тачком 6) - Друштво је 31. марта 2016. године доставило Народној Банци Србије План обуке извршилаца за примену интерних аката који се односе на расподелу трошкова спровођења осигурања по прописаним врстама. На основу поменутог Плана формирана је Комисија за обуку запослених која је између осталог задужена да организује презентације, односно обуку запослених, да да смернице за унос података и да достави извештај о спроведеним мерама.

49.1.2. Контрола Министарства финансија – Пореске управе

Министарство финансија, Пореска управа Центар за велике пореске обавезнике на основу налога за теренску контролу број 47-00034/2014-ЦВПО-000 од 28. јануара 2014. године извршила је контролу обрачуна и плаћања пореза и доприноса по одбитку-порез на доходак грађана и осталих прихода за период од 01.01.2011. године до 30.09.2013. године у Главној филијали осигурања Крагујевац, са седиштем у Крагујевцу, ул. Бранка Радичевића бр. 3. Поступак је окончан решењем бр. 47-00034/2014-ЦВПО-010 од 30.12.2014. године. На наведено решење у законском року Компанија је уложила жалбу Министарству финансија - Пореској управи - Сектору за пореско правне послове и координацију - Одељењу за другостепени поступак и управну праксу. Решењем Министарства финансија Републике Србије, Пореске управе бр. 000-47-00-00126/2015-И0060 жалба је одбијена као неоснована. Дана 21.07.2015. године Компанија је покренула управни спор. Обавезе за порезе и доприносе и камата по наведеном решењу у укупном износу од 40.563 хиљаде динара су плаћене у 2015. години.

49.2. Налази екстерне контроле у контролисаном предузећу „Дунав“ друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд

У периоду од 01.01 - 31.12.2013. године, Сектор за надзор над обављањем делатности осигурања, Одељење за надзор над делатношћу добровољних пензијских фондова НБС извршило је контролу пословања „Дунав“ ДЗУ добровољним пензијским фондом. Контрола је обухватила области:

- организациону функцију инвестирања и
- информациони систем.

На основу записника о извршеној контроли „Дунав“ ДЗУ добровољним пензијским фондом се изјаснило 03.10.2014. г.

Дана 22.01.2015. године, добијено је решење НБС у којем су прописани налози за отклањање уочених неправилности, као и обавеза „Дунав“ ДЗУ добровољним пензијским фондом да их у предвиђеним роковима исправи и о томе обавести НБС. Друштво је у поступку по решењу НБС. Дана 18.12.2015.године „Дунав“ ДЗУ добровољном пензијском фонду је достављен Закључак о поступку обуставе поступка непосредне контроле (Г.бр. 9307 од 18.12.2015.године)

50. МИШЉЕЊЕ ОВЛАШЋЕНОГ АКТУАРА

Група нема обавезу прибављања мишљења овлашћеног актуара на консолидоване финансијске извештаје. Мишљење овлашћених актуара је дато на основу оцене актуарских позиција у финансијским извештајима појединачних правних лица (чланица Групе) који се баве делатношћу осигурања и реосигурања.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

51. ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ (наставак)

Током обављања ревизије ревизори су скретали пажњу и предлагали доследну примену закона и интерних аката са нарочитом пажњом на примени система интерних контрола. Утврђена одступања од законских прописа и прописаних процедура интерна ревизија констатовала је у својим појединачним извештајима. На основу утврђеног чињеничног стања интерна ревизија је у складу са тим предлагала корективне мере и рокове за њихово отклањање. Функција је, непрекидно пратила спровођење предложених мера и вршила непосредну проверу извршења у контролисаним пословним процесима.

У периоди од 01.01. до 31.12.2015. године, Функција интерне ревизије обавила је укупно 78 појединачних ревизија, и то 66 планираних и 12 ванредних. На основу извршених интерних ревизија, предложене су укупно 184 мере или препоруке, у циљу кориговања утврђених неправилности. Од тога су за 55 мера дати рокови за спровођење, а 129 препорука се односе на будући рад.

Од укупно 81 појединачне интерне ревизије предвиђене Годишњим планом за 2015. годину завршено је 66 (при чему је под пет измењен предмет/субјект ревизије), а није обављено 14 планираних ревизија. Од тога је једна интерна ревизија, започета крајем 2015. године бити завршена у првом тромесечју 2016. године, а три је пренето у Годишњи план за 2016. годину.

Подаци по тромесечјима:

- У периоду од 01.01. до 31.03.2015. године, интерни ревизори су обавили 21 ревизију (15 планираних и 6 ванредних) при чему је предложено 48 мера или препорука (14 дати рокови за спровођење, а 34 се односе на будући рад).
- У периоду од 01.04. до 30.06.2015. године, интерни ревизори су обавили такође 21 ревизију, и то 19 планираних и две ванредне, при чему је предложено укупно 80 мера или препорука (за 28 су дати рокови за спровођење, а 52 се односе на будући рад).
- У периоду од 01.07. до 30.09.2015. године, интерни ревизори су обавили укупно 17 планираних ревизија и предложили 14 мера или препорука (5 су дати рокови за спровођење, а 9 се односе на будући рад).
- У периоду од 01.10. до 31.12.2015. године, интерни ревизори су обавили укупно 19 интерних ревизија (од чега су 15 планиране и 4 ванредне – укључујући једну проверу спровођења мера или препорука) и предложили 42 мере или препорука (8 су дати рокови за спровођење, а 34 се односе на будући рад).

Најзначајнији налази у обављеним интерним ревизијама се односе на недоследну примену као и на пропусте код примене интерних процедура, непотпуно функционисање интерних контрола, неадекватност појединих интерних аката, неправилности код поништавања полиса, недостаци информационог система и др.

Интерна ревизија је у протеклом периоду континуирано пратила спровођење предложених корективних мера за отклањање уочених неправилности и пропусти у раду као и препоруке за унапређење система рада. Ове активности извршене су на основу достављених обавештења и пословне документације, као и непосредним увидом у документацију и евиденције на терену, о чему су сачињени извештаји о контроли спровођења предложених мера.

Годишњи извештај о раду интерне ревизије у 2015. години као и Извештај о мерама које су предузете, поводом налаза интерне ревизије за отклањање утврђених неправилности доставља се Скупштини Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. ради разматрања и одлучивања.

Годишњи извештај интерне ревизије у контролисаном друштву „Дунав-Ре“ а.д.о. Београд

У складу са одредбама члана 140. и члана 157. Закона о осигурању („Службени гласник РС“, број 55/04, 70/04, 81/05 и 101/07), Одлуке Народне банке Србије о садржини података које друштво за осигурање доставља Народној банци Србије и о начину и роковима достављања тих података („Службени гласник РС“, број 15/07), као и одредбама члана 13. и 14. Правилника о раду интерне ревизије У.О. бр. 103 од 24.03.2008. године), интерна ревизија је, током 2015. године, извршила 8 ревизија предвиђених Годишњим планом рада. Такође, доставила је кварталне извештаје о налазу и полугодишњи извештај о раду интерне ревизије Надзорном одбору Друштва и Народној банци Србије, на начин и у роковима утврђеним поменутом Одлуком Народне банке Србије и Актом Друштва. Активности интерне ревизије биле су усмерене на праћење, проверу и унапређење система рада, идентификацију ризика и оцјену и вредновање успостављеног система интерне контроле. У поступку издавања одговарајућих препорука за отклањање уочених неправилности и недостатака интерни ревизор је у току 2015. године дао 2 препоруке за отклањање неправилности и унапређење примењених поступака и система рада.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

52. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

52.1. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ (наставак)

Категорије финансијских инструмената (наставак)

Ризици који потичу од финансијских инструмената обухватају:

- кредитни ризик;
- тржишни ризик који се састоји од три врсте ризика: девизног ризика, каматног ризика и ризика промене цене финансијског инструмента и
- ризик ликвидности.

Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик да ће једна страна у трансакцији са финансијским инструментом проузроковати финансијски губитак за другу страну, тако што неће испунити своју обавезу.

Изложеност кредитном ризику посебно се обелодањује за следеће категорије финансијских средстава, односно финансијске имовине:

- дугорочни финансијски пласмани,
- краткорочни финансијски пласмани и
- потраживања.

Постоји значајна разлика у степену изложености Групе кредитном ризику у зависности од тога о којој се категорији финансијског инструмента ради. Кредитном ризику су највише изложена потраживања од осигураника по основу фактурисане премије осигурања и обрачунатих камата по основу кашњења у измиривању обавеза од стране дужника. Ово је, пре свега, последица изражене неликвидности у привреди, као и присутне праксе да осигураници обавезе по основу премије осигурања не третирају као приоритетне и састављају их из обавеза по основу пореза, зарада и обавеза према банкама и добављачима.

Континуирана анализа бонитета према утврђеној методологији, у сегменту великих клијената, указује да већина осигураника има бонитет испод задовољавајућег нивоа, што се директно одражава на финансијски резултат Групе, имајући у виду обавезу обезбеђења таквих потраживања. Несолвентност појединих осигураника и искуства Компаније у погледу редовности испуњавања обавеза, упућују на висок ризик и потребу преиспитивања сарадње са несолвентним и неликвидним осигураницима, као и другим дужницима.

У циљу повећања наплате премије и минимизирања кредитног ризика неопходно је наставити са праксом редовног праћења наплате по осигураницима од стране продаје осигурања.

У поступку закључивања и обнављања Уговора о осигурању, поред оцене бонитета, морају да се узму у обзир и одређени квалитативни фактори као што су: квалитет управљања и руководства, област пословања осигураника, услови и перспективе у грани у којој осигураник послује (тржиште), број година у осигурању, искуства у погледу наплате премије, односно редовност измиривања обавеза, промене у власничкој структури осигураника, подаци о техничкој процени ризика (код осигураника са великим ризицима), подаци о повезаним правним лицима.

Максимална изложеност кредитном ризику је приказана у следећој табели:

	У хиљадама динара			
	31. децембар 2015.		31. децембар 2014.	
Финансијска имовина	Бруто износ	Исправка вредности	Нето износ	Нето износ
Дугорочни финансијски пласмани	2.306.284	1.126.413	1.179.871	2.986.271
Потраживања	12.639.129	10.196.358	2.442.771	2.490.318
Краткорочни финансијски пласмани	18.592.631	2.428.094	16.164.537	4.075.152
Укупно	33.538.044	13.750.865	19.787.178	9.551.741

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

52. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

52.1. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ (наставак)

Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

Група је изложена девизном ризику првенствено преко дугорочних и краткорочних финансијских пласмана, потраживања и готовине и готовинских еквивалената, као и обавеза према добављачима који су деноминирани у страниј валути. Група не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, с обзиром на то да у Републици Србији и Републици Српској такви инструменти нису уобичајени. Стабилност економског окружења у којем Група послује, у великој мери зависи од мера владе у приреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

Промена девизног курса за $\pm 10\%$, изазвала би могући ефекат на нето добитак у износу од ± 670.584 хиљада динара.

Каматни ризик

Каматни ризик је ризик промене имовине или обавеза, прихода или расхода због промене каматне стопе на тржишту. Висина тржишне каматне стопе највећи утицај има на део инвестиционог портфолиа уложеног у депозите код банака и обезнице.

Кретање тржишних каматних стопа на депозите везано је за кретање референтне стопе Народне банке Србије. На почетку 2015. године референтна каматна стопа НБС износила је $8,00\%$ и току године седам пута је мењана тако што је сваки пут снижавана за по $0,50\%$ и на крају године је достигла ниво од $4,50\%$, што указује да је присутан тренд значајног пада општег нивоа каматних стопа на финансијском тржишту.

Изложеност Групе каматном ризику је дата у односу на каматне стопе по којима Група пласира средства и каматне стопе по којима су узете финансијске обавезе у складу са подацима презентираним у наредној табели:

Каматни ризик

Финансијска имовина	Распон каматних стопа (на годишњем нивоу)	
Дугорочни финансијски пласмани	3,00% - 12,34%	државне ХОВ
Потраживања	У висини прописане затезне камате	
	1,00% - 4,50%	орочени депозити
Краткорочни финансијски пласмани	6,50% - 11,00%	корпоративне обезнице
	0,99% - 10,00%	државне ХОВ
Финансијске обавезе		
Дугорочне обавезе	5,90% - 6,96%	
Краткорочне обавезе	5,90% - 6,75%	

Ризик промене цене финансијског инструмента је ризик флукуације тржишних цена хартија од вредности који утиче на промену њихове фер вредности.

Индекс Belex 15 (индекс 15 најликвиднијих акција на Београдској берзи) на крају 2015. године је на нивоу од 844,10 поена и у поређењу са крајем претходне године бележи пад од $3,44\%$, док се индекс Belex 110 (општи индекс Београдске берзе) налази на нивоу од 1.380,42 поена и у истом временском периоду бележи раст од $2,65\%$. Флукуација цена акција указује да је присутан ризик промене цена акција као финансијских инструмената чија се тржишна вредност утврђује на берзи.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

52. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

52.1. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ (наставак)

Тржишни ризици – Делузни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

Табеле ризика ликвидности и кредитног ризика

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа финансијских средстава. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталим на основу финансијских средстава, на основу најранијег датума на који ће постојати могућности наплате потраживања.

Доспећа финансијских средстава

У хиљадама динара
31. децембар 2015.

	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 године	Укупно
Некаматносна	2.448.817	745.599	710.385	543.643	4.448.444
Фиксна каматна стопа	695.891	1.350.888	13.658.704	1.891.240	17.596.723
	<u>3.144.707</u>	<u>2.096.487</u>	<u>14.369.089</u>	<u>2.434.883</u>	<u>22.045.166</u>

У хиљадама динара
31. децембар 2014.

	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 године	Укупно
Некаматносна	8.157.220	1.005.620	908.046	890.181	10.961.067
Фиксна каматна стопа	964.008	237.197	2.887.410	3.058.082	7.146.695
	<u>9.121.228</u>	<u>1.242.817</u>	<u>3.795.456</u>	<u>3.948.263</u>	<u>18.107.762</u>

Доспећа финансијских обавеза

У хиљадама динара
31. децембар 2015.

	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 године	Укупно
Некаматносна	478.086	693.355	294.697	75.276	1.541.414
	<u>478.086</u>	<u>693.355</u>	<u>294.697</u>	<u>75.276</u>	<u>1.541.414</u>

У хиљадама динара
31. децембар 2014.

	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 године	Укупно
Некаматносна	887.380	522.020	103.558	83.614	1.596.572
	<u>887.380</u>	<u>522.020</u>	<u>103.558</u>	<u>83.614</u>	<u>1.596.572</u>

КОМПАНИЈА „ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ А.Д.О., БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

52. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

52.1. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ (наставак)

Тржишни ризици – Деловни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

Фер вредност финансијских инструмената (наставак)

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	хилјадама динара 31. децембар 2015. Укупно
Финансијска средства				
Дугорочни фин. пласмани	800.674	377.513	1.684	1.179.871
Потраживања	-	2.442.771	-	2.442.771
Краткорочни фин. пласмани	15.389.009	724.937	50.591	16.164.537
Готовина и еквиваленти	1.450.358	4.624	-	1.454.982
Потраживања за нефактурисан приход	-	181.710	-	181.710
	<u>17.640.041</u>	<u>3.731.555</u>	<u>52.275</u>	<u>21.423.871</u>
Финансијске обавезе				
Обавезе по основу штета	-	-	359.312	359.312
Обавезе за премију	-	-	584.471	584.471
Обавезе за провизију	-	-	54.868	54.868
Добављачи	-	-	361.459	361.459
Унапред обрачунати трошкови	-	-	181.304	181.304
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1.541.414</u>	<u>1.541.414</u>

Током године није било ставки које би по хијерархији мера фер вредности биле рекласификоване из једног нивоа у други.

Ризик ценовне неконкурентности

У циљу минимизирања ризика ценовне неконкурентности и ризика нелојалне конкуренције, као кључних тржишних ризика који непосредно угрожавају пословање Групе, неопходно је у континуитету предузимати активности праћења конкуренције, прибављати различите податке о раду конкуренције.

У оцени манифестација тржишних ризика и ризика конкуренције, организациона јединица надлежна за послове управљања ризицима спроводи анализу позиционiranости Групе на тржишту.

У циљу минимизирања ризика који стоје у вези са ценовном неконкурентношћу и нелојалном конкуренцијом, а имајући у виду да је делатност осигурања доминантна у оквиру Групе, надлежне дирекције за продају и развој спровode активности праћења конкуренције, обезбеђују израду предлога за увођење нових производа и пакета осигурања који нису заступљени код конкуренције, предузимају мере за побољшање квалитета услуге и у сарадњи са организационим јединицама надлежним за послове актуарства и управљања ризицима сачињавају предлог корекција тарифног система, полазећи од претходно сачињених анализа меродавног техничког резултата.

Остало

Процењена висина идентификованих ризика, резултати до којих се дошло у процесу управљања ризицима, дефинисане мере којима се обезбеђује минимизирање идентификованих ризика, као и функционисање система интерних контрола, детаљно се могу сагледати у Извештају о управљању ризицима за период 01.01 - 31.12.2015. године.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

54. СУДСКИ СПОРОВИ (наставак)

Судски спорови у контролисаном правном лицу „Дунав-Ре“ а.д.о Београд

Руководство није идентификовало ризик од могућих будућих догађаја и наступања околности које би могле да се третирају као потенцијална обавеза, тако да у појединачним финансијским извештајима овог предузећа, као и у консолидованим финансијским извештајима Групе нису формирана резервисања за потенцијалне губитке који могу проистећи по основу вероватних негативних исхода судских спорова „Дунав-Ре“.

Судски спорови у контролисаном предузећу „Дунав турист“ д.о.о. Београд

Руководство није идентификовало ризик од могућих будућих догађаја и наступања околности које би могле да се третирају као потенцијална обавеза, тако да у појединачним финансијским извештајима овог предузећа, као и у консолидованим финансијским извештајима Групе нису формирана резервисања за потенцијалне губитке који могу проистећи по основу вероватних негативних исхода судских спорова овог зависног правног лица.

Судски спорови у контролисаном предузећу „Дунав ауто“ д.о.о. Београд

Контролисано предузеће „Дунав ауто“ је укључено у већи број судских спорова који проистичу из његовог свакодневног пословања и односе се на комерцијална и уговорна питања, као и питања која се тичу радних односа, а која се решавају или разматрају у току регуларног пословања. „Дунав ауто“ процењује вероватноћу негативних исхода ових питања, као и износе вероватних или разумних процена губитака. Разумне процене обухватају просуђивање руководства након разматрања информација које укључују обавештења, поравнања, процене од стране правног сектора, доступне чињенице, идентификацију потенцијалних одговорних страна и њихове могућности да допринесу решавању, као и претходно искуство. Резервисање за судске спорове се формира када је вероватно да постоји обавеза чији се износ може поуздано проценити пажљивом анализом. Потребно резервисање се може променити у будућности због нових догађаја или добијања нових информација. Питања која су или потенцијалне обавезе или не задовољавају критеријуме за резервисање се обелоданају, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

На дан 31. децембра 2015. године „Дунав ауто“ се јавља као тужена страна у одређеном броју судских спорова. Укупно процењени износ тужбених захтева износи Укупно процењени износ тужбених захтева није материјално значајан за Друштво.

На дан 31. децембра 2015. године, „Дунав ауто“ у појединачним, као и Група у консолидованим финансијским извештајима нису формирали резервисања за потенцијалне губитке који могу проистећи по основу вероватних негативних исхода судских спорова који се воде против „Дунав аута“, јер руководство Групе процењује да је извесно да ће се сви спорови завршити у корист Групе.

Судски спорови у контролисаном предузећу „Dunav Stockbroker“ а.д. Београд

„Dunav Stockbroker“ се на дан 31. децембра 2014. године не јавља ни у једном судском спору, нити као тужена страна, нити као тужилац. На дан 31. децембра 2014. године нема других потенцијалних обавеза.

У поступку против бившег запосленог, који се од 2007. године води по службеној дужности, а у којем је Друштво истакло имовинско-правни захтев у висини од 101.323 ЕУР, заједно са припадајућим затезним каматама, на име накнаде штете, донета је правоснажна одлука суда. Овај предмет је пресуђен у кривичном поступку и бивши запослени је правоснажно осуђен на казну затвора од две године. Суд се није упуштао у расправљање изнетих имовинско-правних захтева.

Судски спорови у контролисаном предузећу „Дунав осигурање“ Б. Лука

„Дунав осигурање“ Б. Лука води одређене судске спорове који се сматрају уобичајеним за ову врсту пословања, укључујући спорове по основу одштетних захтева према различитим полисима осигурања. Са стањем на дан 31.12.2015.г., „Дунав осигурање“ Б. Лука се јавља као тужена страна и тужилац у 633 судска спора од чега: